

Landbouwdiensten en beleid (Zuid) Nederland

Roel Schutten
Directeur Dienstverlening ZLTO

Studiedag landbouwverbreding
Provinciehuis Boeverbos Brugge
1 december 2010

Begrippenkader

- **Blauw**: water: omgevingsbeleid; publieke domein
- **Groen**: natuur: omgevingsbeleid; publiek-private domein
- **Geel**: multifunctionele landbouw: sectorbeleid; private domein
 - boerderij-educatie
 - kinderopvang
 - streekproducten
 - landbouw en zorg
 - recreatie
 - (energie)

Multifunctionele landbouw NLD; aantal bedrijven 2009 (bron LEI en CBS 2009)

• Verkoop aan huis:	2.252
• Stalling van goederen of dieren:	2.193
• Recreatie en toerisme:	2.237
• Verwerking landbouwproducten:	731
• Zorglandbouw:	707
• Agrarische kinderopvang:	64
• Boerderij educatie:	108
• Aquacultuur:	18
• Agrarisch natuur- en landschapsbeheer:	5.249

Visie van ZLTO: “Meerwaarde(n)- Voorwaarde(n)”

- Ondernemers in de groene ruimte leveren oplossingen voor belangrijke maatschappelijke vraagstukken;
- Realiseren daarmee meerwaarde(n) voor de samenleving én zichzelf;
- Cruciaal is dat de samenleving deze meerwaarde(n) honoreren.

- Meerwaarde(n): Duurzaamheid centraal: people, planet, profit.

- Landbouwdiensten vanuit dit meerwaarde(n)-voorwaarde(n) perspectief bezien.

Onderscheid diensten

- **Blauw** en **Groen** : publieke randvoorwaarden vertalen in (randvoorwaarden) in agrarische bedrijfsvoering: publiek-private uitvoeringsprojecten om (beleids-) doelstellingen te realiseren.
- **Geel**: multifunctionele landbouw (MFL): ontstaan vanuit het zoeken naar “nieuwe economische dragers”; private verantwoordelijkheid, publieke steun.

Thema's binnen MFL (geel)

- Ontwikkeling marktperspectief;
Afzetkanalen
Samenwerking en ketenontwikkeling
- Ontwikkelingsruimte vanuit wet- en regelgeving
ruimtelijke ordening
kwaliteitsborging
- Versterking Ondernemerschap
vakmanschap, management, ondernemerschap
bedrijfsontwikkeling en bedrijfsovername
- Meer en betere kennisontsluiting
ontwikkelen kennisinfrastructuur
innovatie

Pallet?

- **Blauw**, **Groen** en **Geel** zijn langs eigen lijnen georganiseerd; soms onderling verbonden
- **Blauw**, **Groen** langs bestaande institutionele lijnen terwijl **Geel** nog volop aan het pionieren, ontwikkelen en ontwerpen is.
- Gemeenschappelijke uitdaging:
Duurzaam meerwaarde(n) creëren gefundeerd op “markt”-vraag.

Zoektocht naar nieuwe verdienmodellen

Verbinding

- Genoemde diensten leveren belangrijke bijdrage aan realisatie van verbindingen
 - Regionaal en Lokaal
 - Boer-Burger
 - Boer-Boer

Betekenis en belang gaat daarmee verder dan "profit" en/of "planet" en vraagt daarmee om een meer "markt"gerichte en integrale benadering.

Continuïteit en perspectief voor zowel samenleving als ondernemer vraagt om deze integrale meerwaarde-voorwaarde benadering.

Organiseren van meerwaarde(n) en verbindingen

